

50 JAAR
WERK

DZB Leiden
1972 - 2022

1969

Invoering Wet Sociale Werkvoorziening

De gemeente Leiden neemt het beheer van de Stichting Leidse Werkplaatsen officieel over. Tot die tijd werden de sociale werkverbanden beheerd door particulieren.

Door de invoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (wsw) moet de gemeente aan iedere inwoner met een handicap aangepast werk bieden. Het gemeentebestuur wil daarom de sociale werkverbanden in de stad moderniseren. In de periode voordat de WSW wordt ingevoerd, is er nauwelijks werkloosheid, zodat ook mensen met een beperking worden ingeschakeld. Na de invoering van de wet gaat het economisch slechter in Nederland en neemt de werkloosheid toe.

Eén Gemeentelijke Dienst Sociale Werkvoorziening

De Leidse Gemeenteraad besluit om de vijf Sociale Werkvoorzieningsverbanden samen te voegen tot één Gemeentelijke Dienst Sociale Werkvoorziening (GDSW). De start van wat later DZB Leiden zal heten. Er is direct een goede samenwerking met gemeenten uit de directe omgeving, zoals met Leiderdorp en Zoeterwoude.

1972

1974

TOELEVERINGSBEDRIJVEN DE WAARD

Toeleveringsbedrijven de Waard

Met het oog op de opbouw van één centrale dienst GDSW komen 300 werknemers uit verschillende sociale werkplaatsen uit Leiden samen in een modern fabrieksgebouw aan de Willem Barentszstraat op het nieuwe Leidse industrieterrein De Waard.

De ligging van het bedrijf tussen andere bedrijven, dus potentiële opdrachtgevers, is gunstig. Deze locatie zal eventuele drempelvrees moeten wegnemen van de medewerkers om naar een sociale werkplaats te gaan. Men probeert werkomstandigheden te creëren die zoveel mogelijk lijken op het 'gewone' bedrijfsleven. Daarmee zal de doorstroom naar het bedrijfsleven vergroot kunnen worden. Net als in elke fabriek is er een acquisitie afdeling en er is een test- en trainingsafdeling waar onderzocht wordt welk werk het meest geschikt is voor de kandidaat werknemer. De naam GDSW verandert in: Toeleveringsbedrijven de Waard. Deze veranderingen hebben onder andere als doel om het imago van de sociale werkvoorziening te verbeteren.

De werkzaamheden variëren in die tijd van het bewerken van metaal, verpakken van levensmiddelen, het in folie verpakken van koffie, margarine en tijdschriften tot het monteren van mechanische apparaten, zoals kilometer-tellers, lampen, haspels, verdeelkastjes.

Nog zo'n 300 werknemers worden begeleid vanuit de Willem Barentszstraat. Zij werken bij verschillende diensten en instellingen van de gemeente Leiden en Leiderdorp (o.a. plantsoenen en kwekerijen), bij instituten van de universiteit en bij particuliere instellingen.

1975

Overname de Kwekerij

De Stadskwekerij van de gemeente Leiden valt vanaf 1975 onder het beheer van de Waard. Oorspronkelijk was het een klein tuinbedrijfje dat in de jaren dertig door de gemeente was opgericht om in de behoefte aan groen in de stad te voorzien. In 1975 werken er dagelijks twaalf wsw'ers onder leiding van twee werkmeesters.

Nadat in 1982 de nieuwe kas gereed is, wordt de Kwekerij flink uitgebreid. Niet lang daarna levert het producten met de kwalificatie 'exportkwaliteit'. Tijdens de keuring op de jaarlijkse Vak tentoonstelling in het veilingcomplex in Aalsmeer, blijkt de kwekerij tot de beste van Nederland te behoren; in 1987, 1990 en 1993 worden belangrijke prijzen in de wacht gesleept.

Grafisch Centrum

De start van de afdeling Administratief Centrum: voor administraties, archiefverzorging en het vervaardigen van drukwerk. Op langere termijn blijkt vooral de drukkerij succesvol, die haar naam later verandert in Grafisch Centrum en weer later in Grafisch Productie Centrum (GPC). Tot op vandaag verzorgen zij nog vormgeving en drukwerk voor de gemeente Leiden.

1977

1978

Detacheringen

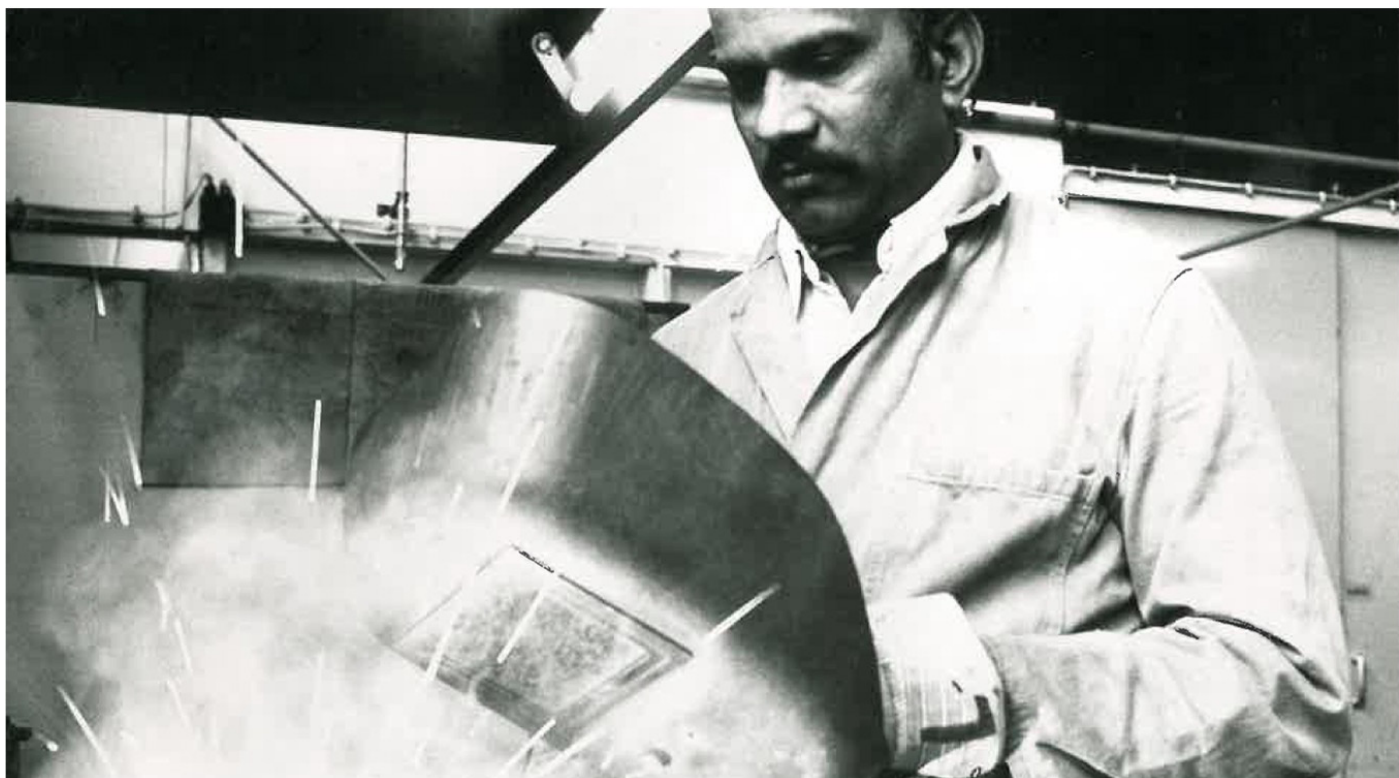
Tussen 1972 en 1978 groeit het aantal gedetacheerde wsw-werknemers van 261 naar 639. Tot 1978 betaalden veel instellingen nog niets voor deze medewerkers. In 1978 bepaalt de staatssecretaris van Sociale Zaken dat werkgevers voor gedetacheerde medewerkers voortaan een uurloon moeten betalen van zo'n acht gulden per uur. Door deze maatregel en de volumebeperkende maatregelen vanuit de overheid neemt het aantal gedetacheerde medewerkers geleidelijk weer af tot 495 in 1986.

In de jaren '70 werken deze medewerkers bij gemeentelijke instellingen zoals de Archiefdienst, Energiebedrijf Rijnland, de gemeentepolitie en de Leidse welzijnsraad en zijn gedetacheerden actief bij talloze andere instellingen in de stad, zoals de Ankerplaats en de Vakopleiding voor Volwassenen, Stichting Jeugdwerk of als conciërge bij scholen. Ook werken ze voor de gemeente voor onderhoud van plantsoenen en groenvoorziening. De universiteit Leiden groeit in de jaren '70 uit tot een van de grootste werkgevers van wsw-werknemers in de stad.

Nieuw pand aan de Touwbaan

Op 12 september 1983 is de officiële opening van een nieuw, speciaal ontworpen pand aan de Touwbaan te Leiderdorp. De naam wordt na de verhuizing weer GDSW.

1983

Vraag naar werk

Na de oliecrisis van 1974 gaat het financieel slechter met de Waard. De werkopdrachten lopen terug en tegelijkertijd stijgt het aantal wsw-werknemers snel. Dit hangt samen met de oplopende werkloosheid in Leiden. Vooral onder jongeren; een kwart van de werkzoekenden in Leiden is jonger dan 22 jaar. De totale werkloosheid in Leiden is drie procent hoger dan het landelijk gemiddelde. De oorzaak ligt o.a. bij de sluitingen van textielbedrijven en de Grofsmederij in 1979. De toenemende vraag naar werk van de metaalarbeiders zorgt dat ook de druk op de sociale werkvoorziening toeneemt.

Door de lage werkgelegenheid wordt de doorstroom naar regulier werk steeds lager. In 1975 is de doorstroom nog 7%, in 1985 bereikt het een dieptepunt van een half procent. Daarnaast voert het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bezuinigingen door en maatregelen die verdere groei van het aantal medewerkers moeten beperken. Al deze ontwikkelingen bij elkaar maken een reorganisatie onvermijdelijk. De GDSW stelt een Organisatie Ontwikkelingsplan (OOP) op, dat in 1987 wordt uitgevoerd.

1974 tot 1987

1988

De Zijl Bedrijven

De reorganisatie zorgt voor de nodige vernieuwing; de GDSW werkt bedrijfsmatiger en is op zoek naar nieuwe, maatschappelijk relevante producten en diensten. Werksoorten zijn onder andere graffiti-reiniging en een opaaldienst voor in de stad achtergelaten supermarktwagentjes.

Met behulp van een prijsvraag onder werknemers verandert GDSW op 3 juni 1988 de naam in De Zijl Bedrijven.

Het begin van chocolade

De Zijl Bedrijven sluiten een meerjarig contract met Baronie-De Heer. Een nieuwe inpakafdeling voor chocolade wordt voor hen ingericht in het pand aan de Touwbaan.

1989

1990

Fietsenstalling en reparatie

De Zijl Bedrijven beginnen in 1990 met het bewaken van fietsen op de Rijwielstalling Aalmarkt. Ook is er vraag naar reparatiewerkzaamheden. Naast de Aalmarkt rijwielstalling gaan we later ook de fietsenstalling aan de Kapelstraat, de Lange Mare, de fietsenstalling Lammenschans en de Zeezijde beheren. In 2019 is daar de Lorentz fietsenstalling bijgekomen.

Samenwerking Meyn

Begin jaren '90 begint de samenwerking met Meyn. Zij bouwen oplossingen voor pluimveeverwerkingsbedrijven. De kettingen die DZB maakt, worden inmiddels over de hele wereld gebruikt. Een medewerker van DZB heeft in die tijd de machine ontwikkeld die nog steeds de kippenwielen maakt. Dagelijks worden er tussen de 12.000 en 17.000 wielen gemaakt. Dat komt overeen met per week een trolley van vijf kilometer lang.

Nieuw pand aan de Le Pooleweg 6

De afdeling die werkt voor de Baronie kan flink uitbreiden door een nieuw fabrieksgebouw op industrieterrein Roomburg. Dit pand is speciaal gebouwd voor de productgroep Verpakkingen (PGV).

1991

Aanpak werkloosheid

Door haar expertise op het terrein van de arbeidsmarkt betreft de gemeente DZB bij de operatie Sociale Vernieuwing. Die is er onder andere op gericht om langdurige (jeugd-) werkloosheid aan te pakken. Hier komen de Banenpools en het Jeugdwerk Garantieplan (JWG) uit voort. De Stichting Weerwerk is verantwoordelijk voor de Banenpool en JWG in Leiden en omliggende gemeenten. Zij werkt hiervoor nauw samen met werkgevers en opleidingsinstituten in Leiden en de regio en weet ook DZB goed te vinden.

Graffiti team

In 1991 krijgt DZB de opdracht om graffiti uit de Leidse winkelstraten te verwijderen. Een schoonmaakteam van zes mensen krijgt in 1992 een contract voor het graffiti-vrij houden van de hele Leidse binnenstad. Een jaar later komen daar de gemeentelijke eigendommen bij en in 1995 het schoonhouden van de fietstunnels. Mooi werk met maatschappelijke meerwaarde.

1991

1992

Catering

In de jaren '80 had de GDSW een kantine in eigen beheer. Om de bedrijfsonderdelen commerciëler te maken kwam goed opgeleid personeel de catering versterken.

Omstreeks 1992 krijgen de Zijl Bedrijven de mogelijkheid om bij de Sociale Dienst een uitgebreide bedrijfskantine te starten, met ook warme maaltijden als lunch. Dat blijkt een groot succes, waarna ook het Stadsbouwhuis volgde. Later verzorgen we ook de catering van het Stadhuis, het stedelijk museum de Lakenhal, het museum van Oudheden, de Leidse brandweer en de GGD.

De Zijl Pont

Op 24 mei 1993 start een samenwerking tussen de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Teylingen met Provincie Zuid-Holland en DZB Leiden. Een veerboot van de Provincie zal in de zomermaanden de fietsers overzetten tussen de Zijldijk in Leiderdorp en Warmond. De schipper is in dienst van DZB Leiden. De Zijl Boot vaart op de Zijl en dankt daar zijn naam aan.

1993

1996

Rederij Rembrandt

DZB Leiden gaat de exploitatie doen van rondvaartboten. De gemeente Leiden neemt rederij Sleutelstad over, dat bij de opening in april 1997 de naam 'Rederij Rembrandt' krijgt. In 2003 wordt de Rederij weer verkocht.

De nieuwe wsw

De nieuwe wsw wordt van kracht, wsw-werknemers krijgen een eigen CAO. Leiden breidt de gemeentelijke CAO uit naar de nieuwe medewerkers van DZB; de ex-banenpoolers die nu werken in het kader van de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WiW) krijgen een functieloon, gebaseerd op het niveau van de functie. Daarmee is Leiden landelijk gezien uniek. Een belangrijk kenmerk is de inleenvergoeding. Bedrijven die gesubsidieerde arbeid kopen, betalen een normaal tarief dat bij de functie hoort. Minimumtarieven zijn in Leiden dus niet langer het uitgangspunt. Daarnaast is er een scholingsprogramma om mensen tot een gewenst functieniveau te brengen.

1997

1997

Samenvoeging Stichting Weerwerk en DZB

Ter beperking van de onderlinge concurrentie tussen wsw, Banenpool en het Jeugd Werk Garantieplan, gaat DZB een één-loket-functie voor alle gesubsidieerde arbeid vervullen. De consultants van Stichting Weerwerk komen in dienst van DZB. Voortaan is DZB er voor iedereen die moeite heeft met het vinden van werk.

Voorloper Re-integratie en Werkgeversdienstverlening

Speciaal voor de begeleiding van werkzoekenden zetten we de afdeling 'het Leerwerkbedrijf' op. Deze afdeling is de voorloper van de huidige afdeling Re-integratie & Werkgeversdienstverlening. Consultants begeleiden werkzoekenden naar werk en jobcoaches bieden ondersteuning aan werknemers en werkgevers.

1998

1999

Het nieuwe pand aan de Le Pooleweg 11

De opening van een prachtig nieuw pand aan de Le Pooleweg 11, speciaal ontworpen en gebouwd voor De Zijl Bedrijven. Het pand ligt hiermee niet meer aan de Zijl, maar aan het Rijn-Schiekanaal. De naam verandert daarom in DZB Leiden. De officiële opening is op 13 september 1999 met minister Klaas de Vries en wethouder Jan Laurier. Minister de Vries spreekt daar zijn bewondering uit voor DZB Leiden: 'U kiest voor investeren in mensen, de kwaliteiten en mogelijkheden van mensen zijn het uitgangspunt. Niet het bedrijf of product. Dat is een geweldige omslag in denken en doen, waar ik reuze blij mee ben.'

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vindt DZB een voorbeeld van omgaan met nieuwe wetgeving en start een onderzoek naar DZB. Zo kunnen andere gemeenten profiteren van de kennis en de inzichten die bij DZB worden opgedaan. Het aantal werknemers is gegroeid van 870 in 1989 tot 1.600 in 1999.

2000

Blue Band en de Zeeuwse meisjes

Het nieuwe pand is de aanleiding voor het oprichten van een eigen DZB Bedrijfsband met de naam: 'Blue Band en de Zeeuwse meisjes'. Iedere week, op vrijdagavond oefenen zij in het bedrijfsrestaurant. Al gauw ontstaat er een flink repertoire aan 60'er en 70'er jaren hits. De band treedt op tijdens bedrijfsfeestjes en wordt geboekt voor andere feestjes in het land. Ze blijven zo'n 13 jaar bij elkaar.

DZB 20 jaar geleden

In het pand op Le Pooleweg vind je de afdelingen: metaalwerkplaats, drukkerij, een montageafdeling, een confectieafdeling en een grote keuken. DZB biedt werk aan zo'n 1.500 personen uit de Leidse regio (Leiden, Leiderdorp, Alkemade, Oegstgeest, Voorschoten, Zoeterwoude). Ongeveer een kwart daarvan werkt in het pand. De rest werkt onder andere bij een kinderdagverblijf, de fietsenstalling, de rondvaartboot, onderhoud, de kwekerij, als brugwachter of in de gezondheidszorg.

2002

2005

Leren werken bij de Start Werk Locatie

Voor mensen die langere tijd werkloos zijn en weer aan de slag gaan, richten we de Start Werk Locatie in. Een werkomgeving waar leren werken en structuur centraal staan. We kijken naar motivatie, werkhouding en persoonskenmerken. Gedurende maximaal zes weken worden werknemers begeleid in het ontwikkelen van sociale- en werknemersvaardigheden.

Een eigen postafdeling

Op 1 juni 2006 begint DZB een eigen postafdeling. Zeven uur 's morgens beginnen de medewerkers van deze afdeling. Ze halen poststukken op bij de klanten, wegen, frankeren en sorteren de post en nemen de bezorging ervan op zich. In de meeste gevallen met de fiets. Ze laten zich daarbij niet tegenhouden door een regenbuitje.

2006

2008

Leerwerktraject horeca in 'de Stal'

DZB Catering start in samenwerking met Re-integratie Leiden, ROC Leiden en de afdeling Werk en Inkomen een uniek horeca opleidingstraject. Op een prachtige locatie bij het Bio Science Park in Leiden is de opening van een eigen Grand Café, genaamd 'de Stal'. Mensen met een bijstandsuitkering kunnen hier een leer-werktraject van zes maanden volgen en ontvangen hiervoor een sterkwalificatie. Zo vergroten zij hun kans op werk in de horeca.

Secrid wallets

De inmiddels wereldwijd bekende Secrid wallets worden als eerste in elkaar gezet bij onze afdeling Montage. De oprichters zoeken bij de start van hun bedrijf een manier om de portemonneetjes op een sociaal maatschappelijke manier te laten maken. Dit doen we al meer dan 12 jaar met succes!

2009

Heropening Kwekerij

In de nacht van 1 december 2006 vernielt een grote brand de kassen en installaties op de Kwekerij. De Kwekerij wordt herbouwd en om dit te vieren is er een open dag op 13 juni 2009. Op het programma staan onder andere demonstraties motorzagen en een veiling van planten. Verschillende bands zorgen voor de muziek, waaronder de eigen DZB-band.

2009

Participatiecentrum voor werkzoekenden

Op 7 november 2011 openen we het Participatiecentrum. Hier kunnen werkzoekenden terecht voor ondersteuning bij het vinden van werk. Ze vinden hier informatie over leerwerktrajecten en trainingen en kunnen gebruikmaken van computers om vacatures te zoeken of hun sollicitaties voor te bereiden.

2011

Leerwerktraject Schoonmaak

2012

Om de kans op werk in de schoonmaak te vergroten, begint DZB met een Leerwerktraject. Met een schoonmaakopleiding worden deelnemers voorbereid op werken in de schoonmaakbranche. Ze maken kennis met de nieuwe manier van schoonmaken en ontvangen bij afronding een landelijk erkend certificaat.

Eigen chocolaterie

De samenwerking met de Baronie is gestopt en de afdeling Product Verpakken Food (PVF) heeft er een nieuwe chocoladeklant bij: 'Voor Jou'. Vanaf 2013 gaat DZB zelf chocolade maken. Eerst voor Voor Jou, later ook voor nieuwe klanten uit binnen- en buitenland. We richten een eigen Chocolaterie in die zich steeds meer specialiseert in het maken van verschillende soorten chocolade. Omdat alles op de afdeling PVF draait om chocolade, veranderen we in 2018 de naam in de afdeling Chocolate.

2013

2014

Start afdeling re-integratie en werkgeversdienstverlening

De afdeling Re-integratie en Werkgeversdienstverlening wordt opgericht. Dit is een samenvoeging van de afdelingen Re-integratie Leiden, Detacheringen en de accountmanagers van DZB. Dit zijn alle organisatieonderdelen die erop gericht zijn mensen buiten DZB aan het werk helpen.

Invoering Participatiewet

Vanaf 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Deze wet vervangt de Wet Werk en Bijstand (wwb), de Wet Sociale Werkvoorziening (wsw) en een groot deel van de Wet Werk en Arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). De Participatiewet legt meer verantwoordelijkheid bij de werkgever en moet ervoor zorgen dat meer mensen, met en zonder beperking, werk vinden bij een gewone werkgever. DZB legt de verbinding tussen werkzoekenden en werkgevers in de Leidse regio.

2015

2017

Samen aan het werk in de Ecotuin

In 2017 start DZB met de Ecotuin bij onze Groenafdeling aan de Nachtegaallaan. Mensen die al langere tijd uit het arbeidsproces zijn, kunnen hier op hun eigen tempo weer wennen aan werk. Samen aan het werk zijn in de buitenlucht heeft een positief effect op de psychische gezondheid, sociale vaardigheden en het opbouwen van een werkritme.

Nieuwe positionering en uitstraling

Een nieuwe positionering en campagne voor DZB Leiden. 'Samen werken aan een wereld waarin iedereen meedoet' is de overkoepelende gedachte, met een nieuwe pay-off: 'iedereen werk'. De nieuwe merkstijl bevat blauw met geel, waarin de 'mens', 'trots' en 'werk' centraal staan. Onder andere goed zichtbaar in de hal van Le Pooleweg 11, op de bedrijfswagens en op de panden.

2018

2019

Mbo-praktijkverklaringen door Leerlijnen

Samen met erkende leerbedrijven en onderwijsinstellingen ontwikkelt DZB verschillende Leerlijnen. Hierdoor kunnen mensen zonder diploma stapje voor stapje een praktijkverklaring op mbo-niveau behalen. Een mooi voorbeeld is de samenwerking met Sligro voor de Leerlijn Assistent Verkoop. Op 3 juni 2019 reikt staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Tamara van Ark de eerste mbo-praktijkverklaringen uit.

2019

Samenwerking KLM

2 juli 2019 – Na een succesvolle pilot gaan KLM Engineering & Maintenance en DZB een samenwerking aan. Bij Montage worden bouten en moeren van vliegtuigmotoren gesorteerd. Vanwege de strenge eisen in de luchtvaart moet dit met grote aandacht worden uitgevoerd. Belangrijk precisiewerk dus, waar we heel trots op zijn!

Corona

Net als in de rest van de wereld is er ineens Corona. Iets wat niemand ooit eerder heeft meegemaakt. Voor de meeste mensen bij DZB is werk belangrijk voor hun welzijn. Daarom voeren we zo snel mogelijk de nodige maatregelen door en zorgen we voor een veilige werkomgeving. Er is extra aandacht voor de medewerkers en de ingrijpende veranderingen in hun leven.

2020

2022

Jubileum – DZB 50 jaar!

Feest! In 2022 bestaat DZB alweer 50 jaar. Dat vieren we uitgebreid met verschillende feestelijke activiteiten voor medewerkers en relaties. We onthullen een tijdlijn van 50 jaar DZB in de hal van ons pand op Le Pooleweg 11. Leiden en omstreken mag weten hoe trots DZB'ers zijn. Dit brengen we op ludieke wijze in beeld met een campagne op sociale media en in de krant.

